

اثر آموزش بر درآمد و هزینه‌های بهداشتی خانوارهای ایرانی

احمد صلاح‌منش، سید مرتضی افقه، ابراهیم انواری و زهره عراقی رستمی *

تاریخ وصول: ۱۳۹۴/۱۲/۲۷ تاریخ پذیرش: ۱۳۹۶/۳/۴

چکیده:

هدف این مطالعه بررسی اثر آموزش بر درآمد و هزینه‌های بهداشتی خانوارهای ایرانی می‌باشد. داده‌های مورد استفاده در این مطالعه، از نوع داده‌های مقطعی است که از طرح هزینه-درآمد خانوار مرکز آمار ایران در سال ۱۳۹۲ به دست آمده‌اند. متغیر مقطع تحصیلی سرپرست خانوار به عنوان شاخص آموزش و مجموع هزینه‌های بهداشتی و درمانی که یکی از گروه‌های هشتگانه‌ی اصلی در سبد هزینه‌ی خانوار است به اضافه‌ی هزینه‌ی تهیه‌ی بیمه‌ی بهداشت و درمان و دسترسی به آب آشامیدنی سالم (آب لوله‌کشی یا خرید آب) به عنوان متغیر هزینه‌های بهداشتی خانوار وارد الگو شد. سپس دو معادله‌ی ارائه‌شده برای درآمد و هزینه‌های بهداشتی خانوار با تشکیل سیستم معادلات هم‌زمان، به روش حداقل مربعات وزنی (WLS) و با استفاده از نرم‌افزار Eviews 8 برآورد شدند. نتایج این برآورد نشان داد که تحصیلات، تجربه‌ی کاری و مرد بودن سرپرست خانوار، شهری بودن و تعداد افراد با درآمد خانوار، درآمد خانوار را افزایش می‌دهند و نیز درآمد و شهری بودن خانوار، تحصیلات و سن سرپرست خانوار، عواملی هستند که موجب افزایش هزینه‌های بهداشتی خانوار می‌شوند.

طبقه‌بندی JEL: I11، I21، I25

واژه‌های کلیدی: آموزش، درآمد، هزینه‌های بهداشتی، داده‌های مقطعی، معادلات هم‌زمان.

---

* به ترتیب، استادیار (نویسنده مسئول)، دانشیار، استادیار اقتصاد و کارشناسی ارشد دانشگاه شهید چمران اهواز، ایران
(salahmanesh@yahoo.com.au)